

Sygn. akt III KK 99/15

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądaj

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 4 listopada 2015r.,
sprawy **Z. O.**,
skazanego z art. 178a § 1 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 9 grudnia 2014r., sygn. akt XI Ka 926/14,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej
z dnia 27 maja 2014r., sygn. akt VII K 12/13,

p o s t a n o w i ł :

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 9 grudnia 2014r., co do istoty utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 27 maja 2014r. wniósł obrońca Z. O.. Z. O. został prawomocnie skazany za czyn z art. 178a §1 k.k. na karę grzywny oraz orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres roku.

Autor kasacji zarzucił Sądowi odwoławczemu to, że «procedował i wydał wyrok:

- 1) w warunkach działania niekonstytucyjnie i niekonwencyjnie interpretowanego art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k., nietraktującego postępowania w sprawie o

wykroczenia jako „postępowania karnego” w rozumieniu tego przepisu – a w razie nieuwzględnienia tego zarzutu podnoszę, iż Sąd działał w warunkach zakazu

- 2) *ne bis in idem*, czyli dopuścił się naruszenia opisanego w art. 439 § 1 pkt. 9 k.p.k. w z w. z art. 17 § 1 pkt. 11 k.p.k. w zw. z art. 2 i 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych».

Obrońca wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i umorzenie postępowania karnego, ewentualnie o uchylenie tych wyroków i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W uzasadnieniu kasacji obrońca wywodził, że Z. O. zaskarżonym wyrokiem został skazany za „czyn stanowiący jedność ontologiczną” z czynami stanowiącymi wykroczenia, za które został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 26 czerwca 2013r., sygn. VII W 976/13. Skarżący przedstawił szczegółową argumentację mającą wykazywać zasadność podniesionych zarzutów, przyznając, że jej część stanowi powtórzenie stanowiska Rzecznika Praw Obywatelskich zawartego we wniosku skierowanym do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 45/14, której przedmiotem ma być ocena zgodności z Konstytucją oraz przepisami konwencyjnymi art. 10 § 1 k.w., a która dotychczas nie została rozpoznana.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w Lublinie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej, dzieląc wyrażone w uzasadnieniu wyroku stanowisko Sądu Okręgowego, że przepis art. 10 § 1 k.w. uniemożliwia umorzenie postępowania w tej sprawie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja obrońcy Z. O. była bezzasadna w stopniu oczywistym, choć z innych powodów niż wskazane w odpowiedzi prokuratora, dla których natomiast zagadnienie zgodności z Konstytucją art. 10 § 1 k.w. nie ma znaczenia. Rzecz bowiem w tym, iż oczywiście bezpodstawne było twierdzenie skarżącego, że zachodzi „ontologiczna jedność” pomiędzy czynem będącym przedmiotem osądu w

tej sprawie, a czynami, za które Z. O. skazany został wyrokiem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 26 czerwca 2013r., sygn. VII W 976/13.

Zbliżona sytuacja procesowa była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w sprawie zakończonej postanowieniem z dnia 12 października 2011r., sygn. III KK 145/11, w której stwierdzono: «związek „czasu i przestrzeni” nie jest wystarczającym kryterium do przyjęcia tożsamości „czynu” na gruncie prawa karnego» oraz że «nie całość zachowania człowieka w określonym czasie i przestrzeni oceniana jest jako „czyn zabroniony”, a tylko fragmenty tego zachowania wyodrębnione znamionami czynności sprawczej; to z kolei pozwala na wnioskowanie co do tożsamości bądź wielości czynów zabronionych» (OSNKW 2012, z.2, poz.13). W uzasadnieniu tego postanowienia przedstawiono szczegółową argumentację, której (wobec wskazania źródła) zbędne jest powtarzanie w tym miejscu, a wystarczające będzie stwierdzenie, że zachowuje ona aktualność na gruncie sprawy niniejszej.

Otóż w tej sprawie Z. O. przypisano, że „w dniu 29 września 2012 roku w miejscowości K., gm. H.. pow. w, woj. [...], prowadził samochód osobowy marki M. o nr rej. [...] w ruchu lądowym znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym: 0,77 mg/l, 0,79 mg/l, 0,67 mg/l, 0,68 mg/l, 0,57 mg/l oraz 0,53 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, czym wyczerpał ustawowe znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 k.k.”

W sprawie VII W [...] Z. O. został uznany zw. winnego tego, że:

1. w dniu 29 września 2012r. w miejscowości J. gm. H., woj. [...], prowadząc samochód osobowy marki M. o nr rej. [...], nie zastosował się do sygnału wydanego przez osobę uprawnioną, nakazującego zatrzymanie się pojazdu, tj. wykroczenia z art. 92 § 2 k.w. – przy czym warto zwrócić uwagę, że opis tego czynu zmodyfikował Sąd Rejonowy, poprzez wyeliminowanie (w porównaniu z zarzutem) zwrotu „będąc w stanie nietrzeźwości”;
2. w dniu 29 września 2012r. w miejscowości J. gm. H., woj. [...], przenosił broń myśliwską (...), znajdując się w stanie po użyciu alkoholu, tj. wykroczenia z art. 51 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 21 maja 1999r. o broni i amunicji.

Porównanie wszystkich trzech czynów przypisanych skazanemu oboma wyrokami nie pozostawia wątpliwości, że o ich „jedności” mowy być nie może. W

niniejszej sprawie „czynem” w rozumieniu Kodeksu karnego było prowadzenie samochodu w stanie nietrzeźwości, jako że to zachowanie pozostaje wyłącznie relewantne i wyodrębnione znamionami art. 178a § 1 k.k. Czynnością sprawczą, wyodrębnioną przepisem art. 92 § 2 k.w. było „niezastosowanie się do sygnału wydanego przez osobę uprawnioną, nakazującego zatrzymanie się pojazdu”, a więc zupełnie inne od prowadzenia pojazdu zachowanie skazanego, dodatkowo podkreślone modyfikacją opisu czynu dokonaną przez Sąd Rejonowy. Jeszcze bardziej odległy był czyn polegający na przenoszeniu przezeń broni myśliwskiej w stanie po użyciu alkoholu, jak określa to dyspozycja art. 51 ust. 2 pkt 4 ustawy o broni i amunicji. Fakt, że wszystkie te „czyny” skazanego stanowiły pewne kontinuum zachowania Z. O. i pomiędzy pierwszym (art. 178a § 1 k.k.) a drugim (art. 92 § 2 k.w.) fragmentarycznie zachodził ów „związek czasu i przestrzeni”, nie był wystarczający do przyjęcia jedności czynu w rozumieniu art. 10 § 1 k.w. Stąd też kwestia konstytucyjności tego przepisu, skądinąd bardzo doniosła, w realiach tej sprawy znaczenia mieć nie mogła.

Uznanie przez Sąd Najwyższy, że oczywiście błędne było stanowisko skarżącego o „ontologicznej jedności” czynów przypisanych Z.O. dwoma omawianymi powyżej wyrokami, implikowało taką też ocenę obu zarzutów podniesionych w kasacji, a w konsekwencji jej oddalenie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. skazany został obciążony kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.